

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 20ής Σεπτεμβρίου 2017

αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και (ΕΕ) 2015/2365

(CON/2017/38)

(2017/C 372/05)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 7 και στις 24 Φεβρουαρίου 2017 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αιτήματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αντίστοιχα, για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και (ΕΕ) 2015/2365 ⁽¹⁾ (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ο προτεινόμενος κανονισμός περιέχει διατάξεις που επηρεάζουν τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όσον αφορά, αφενός, τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και, αφετέρου, την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2 πρώτη και τέταρτη περίπτωση της Συνθήκης, αντίστοιχα, καθώς επίσης και το καθήκον του ΕΣΚΤ να συμβάλλει στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, κατά το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη περίοδος του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει σθεναρά την πρωτοβουλία της Επιτροπής για θέσπιση ειδικού ενωσιακού πλαισίου ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νομοθετικού πλαισίου της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι διαδραματίζουν άλλωστε καθοριστικό ρόλο ως διαχειριστές κινδύνου σε διαφορετικά τμήματα των αγορών, η δε συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών τους είναι αναγκαία τόσο για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης όσο και για τον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής. Η ΕΚΤ στηρίζει πλήρως το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού όσον αφορά τις εντολές και εξουσίες των αρχών εξυγίανσης, τα σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις εκτιμήσεις δυνατότητας εξυγίανσης, τα μέτρα έγκαιρης παρέμβασης, τους μηχανισμούς ενεργοποίησης της εξυγίανσης, τα εργαλεία και τις εξουσίες εξυγίανσης, περιλαμβανομένων των δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης, καθώς και τις διατάξεις που αφορούν τρίτες χώρες. Η ΕΚΤ συμφωνεί επίσης με την κύρια επιδίωξη του προτεινόμενου κανονισμού.

1.2. Πάντως, η ΕΚΤ θεωρεί ότι ο προτεινόμενος κανονισμός επιδέχεται περαιτέρω βελτίωσης, ιδίως σε τέσσερις τομείς.

1.2.1. Πρώτον, δεδομένου του κρίσιμου ρόλου τους στην ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, οι συμμετέχοντες στην εκκαθάριση πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμούν αξιόπιστα και να διαχειρίζονται ενδεχόμενη έκθεσή τους σε κινδύνους βάσει του προτεινόμενου κανονισμού. Ταυτόχρονα, επειδή είναι αδύνατο να προβλεφθούν πλήρως εκ των προτέρων τα εγγενώς μη εύλογα γεγονότα που σημειώνονται στις αγορές και οδηγούν στην ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, οι αρχές εξυγίανσης χρειάζονται επαρκή ευελιξία για τον σχεδιασμό

⁽¹⁾ COM(2016) 856 τελικό.

των δράσεών τους. Η ΕΚΤ συνιστά ο προτεινόμενος κανονισμός να εξισορροπήσει καλύτερα τις δύο αυτές πτυχές: i) δίνοντας προτεραιότητα σε σαφώς μετρήσιμα εργαλεία κατανομής ζημιών όσον αφορά την ανάκαμψη· ii) ενθαρρύνοντας τις αρχές εξυγίανσης να εξετάζουν τη δυνατότητα εφαρμογής εξυγίανσης στις περιπτώσεις που οι δράσεις με σκοπό την αποκατάσταση ενός μη ισοσκελισμένου ισολογισμού και την κατανομή των ακάλυπτων ζημιών θα μπορούσαν να επιφέρουν σημαντικές και απρόβλεπτες ζημιές στους συμμετέχοντες στην εκκαθάριση· και iii) προβλέποντας εκ των προτέρων μεγαλύτερη διαφάνεια στις γενικές προσεγγίσεις και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων των αρχών εξυγίανσης στις περιπτώσεις που αυτές χρησιμοποιούν τη διακριτική τους ευχέρεια σε βασικούς τομείς εξυγίανσης. Ενόψει και του γενικού στόχου της διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ένωση οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει καταρχήν να λαμβάνουν δόντως υπόψη την ανάγκη ελαχιστοποίησης των κινδύνων μετάδοσης τυχόν δυσμενών εξελίξεων στους συμμετέχοντες σε κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα γενικότερα.

1.2.2. Δεύτερον, ένας βασικός στόχος της εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων είναι η διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών τους χωρίς επιβάρυνση των φορολογουμένων. Είναι συνεπώς βασικό να υπάρχουν αξιόπιστες ρυθμίσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η επάρκεια κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα, να κατανέμονται πλήρως οι οικονομικές ζημιές κατά την εξυγίανση και να αναπληρώνονται οι χρηματοοικονομικοί πόροι των κεντρικών αντισυμβαλλομένων. Από την άλλη πλευρά, το ενδεχόμενο της παροχής στήριξης από τον δημόσιο τομέα θα πρέπει να εξετάζεται μόνο ως προσωρινό μέτρο απολύτως έσχατης ανάγκης με σκοπό την αποσόβηση του ηθικού κινδύνου και την εκ των προτέρων παροχή κατάλληλων κινήτρων διαχείρισης του κινδύνου. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι εγγυήσεις που προβλέπει ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει να ενισχυθούν με τους εξής τρόπους: α) κατά τον σχεδιασμό της εξυγίανσης και την κατάρτιση εκτιμήσεων δυνατότητας εξυγίανσης ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να αξιολογούν προσεκτικά το εύρος και την αξιοπιστία των ρυθμίσεων που αφορούν τη χρηματοδότηση της ως άνω εξυγίανσης, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη σενάρια πέραν των «ακραίων, αλλά εύλογων» περιπτώσεων και στηριζόμενες σε μια κοινή προσέγγιση βασισμένη στην εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων· β) το ενδεχόμενο χρήσης δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης ως μέτρου έσχατης ανάγκης θα πρέπει να συνδυάζεται με άρτιες και αξιόπιστες ρυθμίσεις έγκαιρης ανάκτησης της προσωρινής χρηματοδότησης· και γ) η εφαρμογή της αρχής της «μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών», σκοπός της οποίας είναι να διασφαλίζεται ότι κανένας συμμετέχων στην εκκαθάριση, μέτοχος κεντρικού αντισυμβαλλομένου ή πιστωτής κατά την εξυγίανση δεν υφίσταται ζημία μεγαλύτερη από αυτή που θα υφίστατο υπό σενάριο αφερεγγυότητας, θα πρέπει να στηρίζεται σε ρεαλιστικές παραδοχές όσον αφορά τη διαφύλαξη της αξίας της αδιάλειπτης λειτουργίας μέσω της εξυγίανσης.

1.2.3. Τρίτον, οι ρυθμίσεις για την ανάκαμψη και εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων σε μεμονωμένη βάση θα πρέπει να συμπληρώνονται με οριζόντια συνεργασία προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή και η αποτελεσματική αλληλεπίδραση τους:

— Η εκδήλωση σημαντικών εξωγενών παραγόντων κινδύνου στο πλαίσιο της ανάκαμψης και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων δεν αφορά μόνο μεμονωμένους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τους άμεσα διγόμενους σχετικούς φορείς (όπως γίνεται αντιληπτό από τη συμμετοχή σωμάτων αρχών που συγκροτούνται για σκοπούς σχεδιασμού της ανάκαμψης και εξυγίανσης και σκοπούς κατάρτισης εκτιμήσεων δυνατότητας εξυγίανσης), αλλά όλους τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους, περιλαμβανομένων όσων δραστηριοποιούνται διασυννοριακά, λόγω του ότι αυτοί στηρίζονται σε ένα κοινό σύνολο τραπεζικών ομίλων που λειτουργούν ως κύρια εκκαθαριστικά μέλη και πάροχοι υπηρεσιών. Ακόμη, τα σοβαρά γεγονότα που σημειώνονται στις αγορές και συνδέονται με την πτώχευση κεντρικού αντισυμβαλλομένου υπό σενάρια εξυγίανσης που σχετίζονται με αθέτηση υποχρέωσης μέλους μπορούν να επηρεάσουν περισσότερο κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους ταυτόχρονα. Ενόψει των παραπάνω ενδέχεται να μην είναι δυνατό ο αξιόπιστος σχεδιασμός της ανάκαμψης και εξυγίανσης κατά τρόπο που να αρμόζει στη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ένωση, εφόσον επρόκειτο να εστιάζει αποκλειστικά σε κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους σε μεμονωμένη βάση, και θα πρέπει ως εκ τούτου να πραγματοποιείται συντονισμένα σε σχέση με το σύνολό τους σε επίπεδο Ένωσης.

— Θα πρέπει επίσης να αναγνωριστεί η στενή αλληλεξάρτηση μεταξύ ανάκαμψης και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων, καθώς ο σχεδιασμός της ανάκαμψης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού της εξυγίανσής τους. Εξάλλου, ο σχεδιασμός της ανάκαμψης μπορεί να επηρεάζεται άμεσα από τον σχεδιασμό της εξυγίανσης μέσω της λήψης μέτρων προς αντιμετώπιση εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης. Τα σχέδια ανάκαμψης και οι συναφείς συμβατικές ρυθμίσεις που συνομολογούνται μεταξύ κεντρικών αντισυμβαλλομένων και συμμετεχόντων στην εκκαθάριση διαδραματίζουν επίσης βασικό ρόλο στην οριοθέτηση της αρχής της «μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών» στο πλαίσιο της εξυγίανσης έναντι του εναλλακτικού σεναρίου της αφερεγγυότητας. Τέλος, είναι αδύνατη εκ των προτέρων η πλήρης οριοθέτηση της ανάκαμψης και της εξυγίανσης. Ενόψει των παραπάνω η ΕΚΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) η ανάπτυξη μιας ολιστικής προσέγγισης όσον αφορά την ανθεκτικότητα του ενωσιακού πλαισίου λειτουργίας της κεντρικής εκκαθάρισης σε γεγονότα που σημειώνονται στις αγορές και ενδέχεται να επηρεάζουν ολόκληρο το σύστημα, βαίνουν πέραν των «ακραίων, αλλά εύλογων» συνθηκών και αφορούν τόσο σενάρια ανάκαμψης όσο και σενάρια εξυγίανσης. Κατά την εκπλήρωση του εν λόγω καθήκοντος η ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να συνεργάζεται στενά τόσο με το ΕΣΚΤ και την ΕΚΤ σε σχέση με την άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων όσο και με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), δεδομένων των σημαντικών επιπτώσεων της ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων τόσο για τις κεντρικές τράπεζες ως κεντρικές τράπεζες έκδοσης και αρχές επίβλεψης, όσο και για τις αρχές τραπεζικής εποπτείας.

- 1.2.4. Τέταρτον, λαμβανομένων υπόψη του ολοένα ενισχυόμενου διασυνοριακού χαρακτήρα της κεντρικής εκκαθάρισης και του υψηλού βαθμού ανταγωνισμού στην αγορά, κρίνεται απαραίτητη η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλους τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους. Αν οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι και οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να διαθέτουν τη δέουσα ευελιξία και διακριτική ευχέρεια κατά την εκπόνηση των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης, αντίστοιχα, προσαρμόζοντάς τα στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και τις περιστάσεις, καθίσταται αναγκαία η συνοχή των σχεδίων αυτών από άποψη αρτιότητας και ακρίβειας των ενσωματούμενων προσεγγίσεων. Συνεπώς, τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να συνάδουν με τα οικεία διεθνή πρότυπα⁽²⁾. Με βάση τα παραπάνω η ΕΚΤ προτείνει τη βελτίωση του προτεινόμενου κανονισμού μέσω της καλύτερης ευθυγράμμισης του περιεχομένου των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης και των εκτιμήσεων δυνατότητας εξυγίανσης για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους της Ένωσης με όσα έχουν ήδη συμφωνηθεί ή/και τελούν ακόμη υπό επεξεργασία σε διεθνές επίπεδο.
- 1.3. Ο προτεινόμενος κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους της Ένωσης, είτε αυτοί διαθέτουν άδεια άσκησης τραπεζικών εργασιών είτε όχι. Αν και καταρχήν υποστηρίζει αυτή την προσέγγιση, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτεροτήτων των πιστωτικών ιδρυμάτων η ΕΚΤ θα έκρινε σκόπιμο να εξεταστεί περαιτέρω αν ενδείκνυται κάποιες διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή του κανονισμού σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που διαθέτουν άδεια άσκησης τραπεζικών εργασιών, π.χ. ενόψει ζητημάτων που ενδεχομένως θα ανέκυπταν σε περίπτωση ανάκαμψης ή εξυγίανσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου όσον αφορά τη μεταχείριση των καταθέσεων συμμετεχόντων που προστατεύονται βάσει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾.
- 1.4. Στις 13 Ιουνίου 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾ («κανονισμός EMIR») όσον αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης και εποπτείας των εγκατεστημένων στην Ένωση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν στις εν λόγω διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του ρόλου της κεντρικής τράπεζας έκδοσης όσον αφορά επιμέρους πτυχές της εποπτείας των κεντρικών αντισυμβαλλομένων⁽⁶⁾ και της δημιουργίας εκτελεστικής συνόδου του συμβουλίου εποπτών της ΕΑΚΑΑ για αυτούς. Η ΕΚΤ υπογραμμίζει ότι η παρούσα γνώμη διατυπώνεται με βάση το υφιστάμενο νομοθετικό περιβάλλον της Ένωσης και με την επιφύλαξη της μελλοντικής της στάσης επί ενδεχόμενων μέτρων ενίσχυσης των εποπτικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της κεντρικής τράπεζας έκδοσης για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους σε επίπεδο Ένωσης. Κατόπιν αυτών, η ΕΚΤ συμφωνεί ότι ενδέχεται να είναι αναγκαίες κάποιες στοχευμένες τροποποιήσεις προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο νέος ρόλος της εκτελεστικής συνόδου για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους σε σώματα στο πλαίσιο του κανονισμού EMIR και, στη συνέχεια, σε σώματα εξυγίανσης. Επίσης στηρίζει πλήρως την προσέγγιση βάσει της οποίας κατά την οριστικοποίηση του προτεινόμενου κανονισμού η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλούνται να αξιολογήσουν προσεκτικά τον δυνητικό ρόλο της εκτελεστικής συνόδου στην προώθηση της συνοχής και της αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης σε όλους τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, καθώς και στην παρακολούθηση και άμβλυνση των επιπτώσεών τους ως προς τον συνολικό κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ένωση, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις τις ΕΚΤ στα σημεία 1.2.3 και 1.2.4.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Συμμετοχή των κεντρικών τραπεζών στην ανάκαμψη και εξυγίανση

2.1.1. Ρυθμίσεις για τη συμμετοχή των κεντρικών τραπεζών

Το ενδεχόμενο πτώχευσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων συνεπάγεται σημαντικούς χρηματοπιστωτικούς κινδύνους, η μη έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση των οποίων θα μπορούσε να αποτελέσει σοβαρή απειλή για αλληλεξαρτώμενες υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν σε αυτούς ή τους παρέχουν

⁽²⁾ Για τα διεθνή πρότυπα σχετικά με την ανάκαμψη των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών, βλέπε την έκθεση της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (ΓΔΔ), Επιτροπή Πληρωμών και Υποδομών της Αγοράς (CPMI) και Συμβούλιο της Διεθνούς Οργάνωσης Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων (IOSCO), με τίτλο «Recovery of financial market infrastructures – Revised Report» (2017), διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΓΔΔ (www.bis.org). Για τα διεθνή πρότυπα σχετικά με την εξυγίανση των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών, βλέπε κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ) στο έγγραφο με τίτλο «II-Annex 1 – Resolution of Financial Market Infrastructures (FMIs) and FMI Participants», το οποίο αποτελεί παράρτημα του εγγράφου με τίτλο «Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions (2014)» και είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του ΣΧΣ (www.fsb.org). Το ΣΧΣ εξέδωσε πιο αναλυτικό έγγραφο με τίτλο «Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning» τον Ιούλιο του 2017. Το εν λόγω έγγραφο είναι επίσης διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του ΣΧΣ.

⁽³⁾ Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 149).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

⁽⁶⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών, COM(2017) 331 τελικό.

υπηρεσίες, θέτοντας τελικά σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική και τη νομισματική σταθερότητα. Συνεπώς, η θέσπιση κατάλληλων ρυθμίσεων για την ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και έγκαιρης αποσόβησης των εν λόγω κινδύνων σχετίζεται άμεσα με τις αρμοδιότητες των κεντρικών τραπεζών όσον αφορά τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, τη συμβολή στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και, κατά περίπτωση, στην εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Εξάλλου, οι κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να διαδραματίζουν προεξέχοντα ρόλο τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην εκτέλεση των στρατηγικών ανάκαμψης και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων υπό την ιδιότητά τους ως: α) αρχών επίβλεψης· β) παρόχων κρίσιμων υπηρεσιών πληρωμών και διακανονισμού σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους· και γ) δυνητικών παρόχων ρευστότητας σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους ή/και σε κύρια εκκαθαριστικά μέλη, χορηγούμενης κατά τη διακριτική τους ευχέρεια και σύμφωνα με τους οικείους κανόνες.

Για τους σκοπούς του προτεινόμενου κανονισμού η ΕΚΤ υπογραμμίζει την ανάγκη συνεργασίας της ΕΑΚΑΑ τόσο με την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) και την ΕΑΤ, όσο και με την ΕΚΤ και το ΕΣΚΤ σε σχέση με τα καθήκοντα του δεύτερου όσον αφορά τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και τα καθήκοντα της πρώτης όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (⁷). Εν όψει τούτου οι κεντρικές τράπεζες έκδοσης και οι αρχές επίβλεψης κεντρικών αντισυμβαλλομένων στην ΕΕ θα πρέπει να συμμετέχουν στην οριζόντια συνεργασία όσον αφορά την ανάκαμψη και εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της Ένωσης, όπως διευκρινίζεται στο σημείο 2.2, και στην κατάρτιση ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τις τεχνικές φύσης λεπτομέρειες των σχεδίων εξυγίανσης και εκτιμήσεων δυνατότητας εξυγίανσης, καθώς και στη λειτουργία των σωμάτων εξυγίανσης κατά τα αναφερόμενα στα σημεία 2.2, 2.4 και 2.5.

2.1.2. Ρυθμίσεις ψηφοφορίας στα σώματα εξυγίανσης

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 του προτεινόμενου κανονισμού, η αρχή εξυγίανσης πρέπει να συγκροτήσει σώμα εξυγίανσης, το οποίο διαχειρίζεται και στο οποίο προεδρεύει, και του οποίου μέλη αποτελούν, μεταξύ άλλων, οι κεντρικές τράπεζες που εκδίδουν τα πιο σχετικά νομίσματα της Ένωσης ως προς τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκκαθαρίζονται (⁸) και οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία των εκκαθαριστικών μελών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου τα οποία είναι εγκατεστημένα στα τρία κράτη μέλη με τις υψηλότερες εισφορές στο κεφάλαιο εκκαθάρισης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου (⁹).

Στις περιπτώσεις που οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, οι οποίες συναποτελούν την κεντρική τράπεζα έκδοσης για το ευρώ, εκπροσωπούνται από την ΕΚΤ ή από εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) και η προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία είναι σημαντικά εκκαθαριστικά μέλη κεντρικών αντισυμβαλλομένων, ασκείται από την ΕΚΤ, θα πρέπει οι δύο αυτοί ρόλοι να αντιστοιχούν σε χωριστή ψήφο. Όπως ήδη έχει τονίσει η ΕΚΤ (¹⁰), οι δύο αυτές λειτουργίες είναι διακριτές και επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς, όπως αποτυπώνεται στη διάκριση μεταξύ των λειτουργιών νομισματικής πολιτικής και προληπτικής εποπτείας της ΕΚΤ.

2.1.3. Κεντρικές τράπεζες ως συμμετέχοντες στην εκκαθάριση

Ο προτεινόμενος κανονισμός (¹¹) θεσπίζει κανόνες και διαδικασίες ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Εμμέσως πλην σαφώς, οι διατάξεις του δεν εφαρμόζονται μόνο στους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, αλλά και στους συμμετέχοντες στην εκκαθάριση, ήτοι σε εκκαθαριστικά μέλη και πελάτες (¹²). Σε ό,τι αφορά τις εργασίες που εκτελούν τα μέλη του ΕΣΚΤ βάσει της Συνθήκης και της εθνικής νομοθεσίας, αυτά μπορούν να ενεργούν υπό την ιδιότητα τόσο του εκκαθαριστικού μέλους όσο και του πελάτη. Τυχόν απόφαση των αρχών εξυγίανσης να ενεργοποιήσουν κατά τη διακριτική τους ευχέρεια τα εργαλεία κατανομής θέσης και ζημίας βάσει του προτεινόμενου κανονισμού θα είχε ως συνέπεια να επωμιστούν μέρος της οικονομικής ζημίας οι κεντρικές τράπεζες που ενεργούν ως εκκαθαριστικά μέλη ή πελάτες κεντρικών αντισυμβαλλομένων στο πλαίσιο των εργασιών που εκτελούν σύμφωνα με το καταστατικό τους. Τούτο θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο η εν λόγω ζημία να αποδυναμώσει τη θέση ισολογισμού της κεντρικής τράπεζας και να βλάψει τη φήμη της. Πέραν τούτου, το προτεινόμενο πλαίσιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κεντρικών τραπεζών ως συμμετεχόντων στην εκκαθάριση, χωρίς να παραβλέπει το γενεσιουργό αίτιο της δυνητικής πτώχευσης ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου, ήτοι την αδέτηση υποχρέωσης εκ μέρους ενός ή περισσότερων εκκαθαριστικών μελών του. Οι κεντρικές τράπεζες διαφέρουν από άλλους συμμετέχοντες στην εκκαθάριση κατά το ότι είναι εξ ορισμού

(⁷) Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

(⁸) Βλέπε άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο η) του προτεινόμενου κανονισμού.

(⁹) Βλέπε άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

(¹⁰) Βλέπε την απάντηση της ΕΚΤ στη διαβούλευση της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (κανονισμός EMIR) [ECB response to the European Commission's consultation on the review of the European Market Infrastructure Regulation (EMIR)], διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

(¹¹) Βλέπε άρθρο 1 του προτεινόμενου κανονισμού.

(¹²) Βλέπε άρθρο 2 σημείο 17 του προτεινόμενου κανονισμού.

φερέγγυες και μη επιρρεπείς σε πτώχευση λόγω του ειδικού τους καθεστώτος που συνδέεται με τον δημοσίου δικαίου χαρακτήρα της αποστολής τους. Λόγω των περιορισμένων κινδύνων που μπορούν να προκαλέσουν οι κεντρικές τράπεζες ως συμμετέχοντες στην εκκαθάριση, ορισμένοι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα επιτρέπουν σε αυτές να γίνονται δεκτές ως εκκαθαριστικά μέλη υπό τροποποιημένους όρους. Επομένως, είναι δύσκολο να δεχτεί κανείς ότι συμμετέχοντες στην εκκαθάριση όπως οι κεντρικές τράπεζες, οι οποίες δεν εγείρουν κανέναν κίνδυνο για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους στους οποίους συμμετέχουν, θα πρέπει να ερωμίζονται το κόστος της πτώχευσης των τελευταίων και υπό συνάρτηση εξυγίανσης. Τέλος, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η δημιουργία ζητημάτων ηθικού κινδύνου ή παρανοήσεων σχετικά με τον ρόλο των κεντρικών τραπεζών, πράγμα που συνάδει και με τους σκοπούς του προτεινόμενου κανονισμού. Η αύξηση των ανοιγμάτων των μελών του ΕΣΚΤ έναντι κάποιου προβληματικού κεντρικού αντισυμβαλλομένου θα προσέκρουε στο σκεπτικό στο οποίο εδράζεται ο προτεινόμενος κανονισμός και το οποίο έγκειται ακριβώς στην πρόληψη της προσφυγής σε δημόσιο χρήμα προς αποσόβηση της πτώχευσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Συνεπώς, η ΕΚΤ προτείνει την εξαίρεση των μελών του ΕΣΚΤ από τα εργαλεία κατανομής θέσης και ζημίας των άρθρων 28 έως 31 του προτεινόμενου κανονισμού, όταν εκείνα ενεργούν ως συμμετέχοντες στην εκκαθάριση.

2.1.4. Κεντρικές τράπεζες ως αρχές εξυγίανσης

Ο προτεινόμενος κανονισμός προβλέπει ότι οι ΕθνΚΤ μπορούν να ορίζονται ως αρχές εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων⁽¹³⁾. Παράλληλα, οι ΕθνΚΤ έχουν εκ του καταστατικού τους το καθήκον να προωθούν την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και να συμβάλλουν στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, πέραν του ρόλου τους να παρέχουν τη σχετική εμπειρογνομosύνη σε θέματα υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών. Παρά τα ανωτέρω εκ του καταστατικού καθήκοντά τους, όταν βάσει του προτεινόμενου κανονισμού ένα κράτος μέλος ορίζει ΕθνΚΤ ως αρχή εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων, η ΕΚΤ θα πρέπει να αξιολογεί τους ειδικότερους όρους της προτεινόμενης ανάθεσης του εν λόγω καθήκοντος στην ΕθνΚΤ υπό το πρίσμα της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης βάσει του άρθρου 123 της Συνθήκης⁽¹⁴⁾.

Επίσης, παρόλο που ένας μεταβατικός κεντρικός αντισυμβαλλόμενος σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό μπορεί να ανήκει εξολοκλήρου ή εν μέρει στην ΕθνΚΤ (υπό την ιδιότητά της ως αρχής εξυγίανσης)⁽¹⁵⁾, η ίδια η ΕθνΚΤ δεν μπορεί να αναλαμβάνει ή να χρηματοδοτεί καμία υποχρέωσή του. Ο ρόλος της ΕθνΚΤ ως ιδιοκτήτριας μιας τέτοιας οντότητας πρέπει σε κάθε περίπτωση να συνάδει με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης κατά το άρθρο 123 της Συνθήκης, θα πρέπει δε η ίδια να επιτελεί τον συγκεκριμένο ρόλο με την επιφύλαξη της οικονομικής και της θεσμικής της ανεξαρτησίας⁽¹⁶⁾. Στο ίδιο πνεύμα η ΕΚΤ τονίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 123 της Συνθήκης, το οποίο απαγορεύει μεταξύ άλλων κάθε χρηματοδότηση του δημόσιου τομέα έναντι τρίτων, οι ΕθνΚΤ δεν μπορούν να χρηματοδοτούν επιπρόσθετες χρηματοδοτικές ρυθμίσεις⁽¹⁷⁾ που κρίνονται απαραίτητες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των εργαλείων εξυγίανσης⁽¹⁸⁾. Τα παραπάνω τελούν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κεντρικών τραπεζών να αποφασίζουν, ως ανεξάρτητες οντότητες που διαθέτουν πλήρη διακριτική ευχέρεια, και ανεξαρτήτως του πιθανού ρόλου τους ως αρχών εξυγίανσης, τη χορήγηση ρευστότητας κεντρικής τράπεζας σε φερέγγυες οντότητες σύμφωνα με τους οικείους κανόνες και εντός των ορίων που επιβάλλει η απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τη Συνθήκη.

2.2. Σώματα του EMIR, σώματα εξυγίανσης και η επιτροπή εξυγίανσης στο πλαίσιο της ΕΑΚΑΑ

Η ΕΚΤ υποστηρίζει το συνολικό πλαίσιο λειτουργίας των σωμάτων του EMIR και των σωμάτων εξυγίανσης για τους σκοπούς της συνεργασίας όσον αφορά τον σχεδιασμό της ανάκαμψης και εξυγίανσης, την κατάρτιση εκτιμήσεων δυνατότητας εξυγίανσης και την εξυγίανση. Ωστόσο, δεδομένης της ανάγκης για αποτελεσματική συμμετοχή των κεντρικών τραπεζών και των αρχών τραπεζικής εποπτείας τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην εκτέλεση των στρατηγικών ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, η ΕΚΤ προτείνει την κατάρτιση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που εξειδικεύουν τη λειτουργία των σωμάτων εξυγίανσης σε στενή συνεργασία τόσο με το ΕΣΚΤ και την ΕΚΤ σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων προληπτικής εποπτείας της, όσο και με την ΕΑΤ.

Επίσης, όπως αναφέρεται στο σημείο 1.2.3, οι ρυθμίσεις ανάκαμψης και εξυγίανσης που αφορούν τα σώματα σε επίπεδο μεμονωμένων κεντρικών αντισυμβαλλομένων θα πρέπει να συμπληρωθούν με μια οριζόντια δομή, προκειμένου να εξετάζονται σε σχέση με το σύνολο των κεντρικών αντισυμβαλλομένων σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να προωθηθούν η εφαρμογή συνεπών προσεγγίσεων και η αποτελεσματική αλληλεπίδραση των ρυθμίσεων ανάκαμψης και εξυγίανσης στο σύνολο των κεντρικών αντισυμβαλλομένων σε επίπεδο Ένωσης, η ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να αξιολογεί τις εν λόγω ρυθμίσεις από την άποψη του συγκεντρωτικού τους αντίκτυπου στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της Ένωσης,

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρο 3 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε σημεία 2.2 και 2.3 της γνώμης CON/2017/2. Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό της τόπο (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 42 παράγραφος 2 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε σημείο 3.3 της γνώμης CON/2012/99 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 29ης Νοεμβρίου 2012, σχετικά με πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (EE C 39 της 12.2.2013, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Βλέπε άρθρο 44 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε σημείο 3.4 της γνώμης CON/2012/99.

διενεργώντας τακτικά ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με γεγονότα που δυνητικά δημιουργούν συνθήκες πίεσης επηρεάζοντας ολόκληρο το σύστημα. Η συνδυασμένη αξιολόγηση του αντίκτυπου των ως άνω ρυθμίσεων κρίνεται απαραίτητη, λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτεριτητων της διαδικασίας ανάκαμψης και εξυγίανσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων. Σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις τράπεζες, η εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων στηρίζεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό στη διαδικασία ανάκαμψης. Σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό, οι αρχές εξυγίανσης υποχρεούνται, με την επιφύλαξη ορισμένων παρεκκλίσεων, να επιβάλλουν την εκπλήρωση των υφιστάμενων ή εκκρεμών συμβατικών υποχρεώσεων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων πριν από τη χρήση οποιωνδήποτε εργαλείων εξυγίανσης⁽¹⁹⁾. Επίσης, εφόσον εξαιτίας παρέκκλισης από τους κανόνες λειτουργίας ενός υπό εξυγίανση κεντρικού αντισυμβαλλομένου τα εκκαθαριστικά μέλη του περιέλθουν σε δυσμενέστερη θέση από εκείνη στην οποία θα είχαν περιέλθει σε περίπτωση εκκαθάρισης, αυτά θα έχουν δικαίωμα αποζημίωσης⁽²⁰⁾.

Σε αντίθεση με τις τράπεζες, οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι δεν αναλαμβάνουν οι ίδιοι τον χρηματοπιστωτικό κίνδυνο, αλλά τον διαχειρίζονται για λογαριασμό των εκκαθαριστικών μελών τους, ενώ στα εν λόγω μέλη στηρίζονται βασικά τα εργαλεία κατανομής θέσης και ζημίας. Ενόψει τούτου οι αρχές εποπτείας και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων και οι αρχές εποπτείας τραπεζών θα πρέπει να συνεργάζονται στενά κατά τον σχεδιασμό της ανάκαμψης και εξυγίανσης προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα των τραπεζών να προετοιμάζονται δεόντως και να διαχειρίζονται τις σχετικές υποχρεώσεις προκειμένου να μειώνεται και ο κίνδυνος πρόκλησης δυσμενών επιπτώσεων μετάδοσης στο ευρύτερο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Παρομοίως, καθίσταται επίσης αναγκαίος ο στενός συντονισμός με τις κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως κεντρικών τραπεζών έκδοσης και αρχών επίβλεψης κατά τα αναφερόμενα στο σημείο 2.1.1. Συνεπώς, κατά την άσκηση των οριζόντιων καθηκόντων της όσον αφορά τον σχεδιασμό της ανάκαμψης και εξυγίανσης η ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να συνεργάζεται με το ΕΣΚΤ και τις αρχές εποπτείας τραπεζών, περιλαμβανομένης της ΕΚΤ σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων προληπτικής εποπτείας της. Στο ίδιο πνεύμα ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει γενικότερα υποχρέωση της ΕΑΚΑΑ να συνεργάζεται με το ΕΣΚΤ.

Τέλος, ενδέχεται να χρειαστεί επανεξέταση της θέσης της ΕΚΤ όσον αφορά την αρχή στην οποία θα πρέπει να ανατεθεί η οριζόντια αξιολόγηση των ρυθμίσεων ανάκαμψης και εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων, όταν οριστικοποιηθεί η τρέχουσα διαδικασία αναθεώρησης της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, η οποία κινήθηκε βάσει της πρότασης της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2017.

2.3. Σχεδιασμός της ανάκαμψης

2.3.1. Περιεχόμενο των σχεδίων ανάκαμψης

Το περιεχόμενο των σχεδίων ανάκαμψης κατά τον προτεινόμενο κανονισμό απαιτεί περαιτέρω εξειδίκευση. Συγκεκριμένα, ο βασικός στόχος του σχεδιασμού ανάκαμψης θα πρέπει να καθορίζεται ρητά διασφαλίζοντας μια άμεσα διαθέσιμη άρτια και αποτελεσματική δέσμη εργαλείων ανάκαμψης με τα οποία ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος θα μπορεί να κατανέμει τυχόν ακάλυπτες ζημίες, να αντιμετωπίζει ελλείψεις ρευστότητας και μη ισοσκελισμένες θέσεις και να αναπληρώνει χρηματοοικονομικούς πόρους, περιλαμβανομένων των ιδίων κεφαλαίων του, κατά τρόπο που θα του επιτρέπει να συνεχίζει να παρέχει κρίσιμες υπηρεσίες.

Σε γενικές γραμμές ακολουθώντας προς τις διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού όσον αφορά το περιεχόμενο των σχεδίων εξυγίανσης⁽²¹⁾, οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει εν είδει ελάχιστης υποχρέωσης να διακρίνουν και στα σχέδια ανάκαμψής τους μεταξύ πιθανών ακραίων σεναρίων αναγόμενων σε αθέτηση υποχρέωσης εκκαθαριστικού μέλους και σεναρίων αναγόμενων σε άλλους λόγους, λαμβάνοντας συνδυαστικά υπόψη τα εν λόγω σενάρια και γεγονότα που ενδεχομένως επηρεάζουν το σύστημα στο σύνολό του. Προκειμένου για ζημίες οφειλόμενες σε αθέτηση υποχρέωσης θα είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ο επαρκής βαθμός σοβαρότητας των εξεταζόμενων σεναρίων και επομένως οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει να υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης υποχρέωσης σε επίπεδο περισσότερο από δύο εκ των μεγαλύτερων εκκαθαριστικών μελών τους. Προκειμένου για ζημίες που δεν οφείλονται σε αθέτηση υποχρέωσης οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει, σύμφωνα και με την έκθεση για την ανάκαμψη που εξέδωσαν το 2017 η CPMI και η IOSCO⁽²²⁾, να υποχρεούνται ρητά να λαμβάνουν υπόψη ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες, γενικές επιχειρηματικές ζημίες και, ανάλογα με την περίπτωση, κινδύνους που συνδέονται με την αδυναμία τρίτου να εκτελέσει κρίσιμη για τους ίδιους λειτουργία.

Ακόμη, για σκοπούς ευθυγράμμισης με τις απαιτήσεις του προτεινόμενου κανονισμού όσον αφορά τα σχέδια εξυγίανσης⁽²³⁾ θα πρέπει να καθοριστεί ρητά η υποχρεωτική πρόβλεψη σε αυτά της απουσίας όχι μόνο έκτακτης δημόσιας χρηματοπιστωτικής στήριξης, αλλά και επείγουσας στήριξης της ρευστότητας ή στήριξης της ρευστότητας από κεντρική τράπεζα παρεχόμενης υπό ασυνήθεις όρους εξασφάλισης, διάρκειας και επιτοκίου.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 4 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁰⁾ Βλέπε άρθρο 27 παράγραφος 5 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²¹⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²²⁾ Βλέπε υποσημείωση 2.

⁽²³⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 4 του προτεινόμενου κανονισμού.

Λόγω του ουσιώδους χαρακτήρα τους, θα πρέπει να μετακινηθούν από το παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού στο κυρίως κείμενό του οι απαιτήσεις σύμφωνα με τις οποίες το σχέδιο ανάκαμψης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών που ενδέχεται να θιγούν από αυτό και να διασφαλίζει ότι τα εκκαθαριστικά μέλη δεν εμφανίζουν απεριόριστα ανοίγματα έναντι του αντισυμβαλλομένου.

Τέλος, θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακολουθία των εργαλείων κατανομής ζημιών στα σχέδια ανάκαμψης. Δεδομένης της σημασίας που έχει η ικανότητα των συμμετεχόντων στην εκκαθάριση να μετρούν, να διαχειρίζονται και να ελέγχουν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό πιθανή έκθεσή τους σε κινδύνους στο πλαίσιο της ανάκαμψης, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε εργαλεία που μπορούν να ποσοτικοποιηθούν εκ των προτέρων (όπως τα «capped cash calls») έναντι άλλων εργαλείων κατανομής ζημιών, στις περιπτώσεις που τα ποσά που τυχόν διακυβεύονται πρόκειται σε μεγάλο βαθμό να εξαρτώνται από κινήσεις της αγοράς και θέσεις σε αβέβαιη μελλοντική χρονική στιγμή κατά την οποία θα κινείται η διαδικασία ανάκαμψης.

2.3.2. Αξιολόγηση των σχεδίων ανάκαμψης

Η ΕΚΤ επικροτεί τον ρόλο της αρχής εξυγίανσης όσον αφορά την εξέταση του σχεδίου ανάκαμψης ορισμένου κεντρικού αντισυμβαλλομένου ενόψει του προσδιορισμού των μέτρων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη δυνατότητα εξυγίανσής του και τη διατύπωση συναφών συστάσεων προς τις αρμόδιες αρχές⁽²⁴⁾. Αυτό αποτελεί σημαντική εγγύηση, δεδομένου ότι τα σχέδια ανάκαμψης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων θεωρούνται το αφετηριακό σημείο της εξυγίανσής τους. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία της εν λόγω διάταξης, η ΕΚΤ προτείνει να διευκρινιστεί ότι η αρχή εξυγίανσης μπορεί να εξετάζει το σχέδιο ανάκαμψης όχι μόνο στο πλαίσιο της αρχικής του έγκρισης, αλλά και σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν δηλαδή διενεργεί ή επικαιροποιεί την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς οι αρχές εξυγίανσης στην πράξη δεν διενεργούν τον σχεδιασμό της εξυγίανσης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου και τις εκτιμήσεις της δυνατότητας εξυγίανσής του πριν από την οριστικοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης.

2.3.3. Διαδικασία συντονισμού για τα σχέδια ανάκαμψης

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η διαδικασία ψηφοφορίας την οποία θα ακολουθούν τα σώματα που συστήνονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012⁽²⁵⁾ όσον αφορά τα σχέδια ανάκαμψης θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τη διαδικασία του άρθρου 17 παράγραφος 4 και του άρθρου 19 του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά τη γνωμοδότηση των σωμάτων. Η πρόβλεψη υποχρεωτικής πλειοψηφίας δύο τρίτων του σώματος για τη διαμεσολάβηση της ΕΑΚΑΑ σε περίπτωση αδυναμίας λήψης ομόφωνης απόφασης από το σώμα εντός προκαθορισμένης περιόδου⁽²⁶⁾ είναι πιθανόν αποτελεσματικότερη για την προώθηση της έγκαιρης λήψης αποφάσεων από το ίδιο και τη μείωση της ανάγκης διαμεσολάβησης της ΕΑΚΑΑ για τη διατύπωση της γνώμης του. Εξάλλου, η προσέγγιση αυτή θα ενίσχυε τη συμμετοχή όλων των οικείων αρμόδιων αρχών τις οποίες θα επηρέαζε η απόφαση του σώματος.

2.4. Σχεδιασμός εξυγίανσης

2.4.1. Περιεχόμενο των σχεδίων εξυγίανσης

Σύμφωνα με όσα προτείνει για το περιεχόμενο των σχεδίων ανάκαμψης στο σημείο 2.3.1, η ΕΚΤ θεωρεί ότι στα σχέδια εξυγίανσης θα πρέπει να γίνεται περαιτέρω διάκριση των σεναρίων πτώχευσης που δεν σχετίζονται με αθέτηση υποχρέωσης εκκαθαριστικού μέλους⁽²⁷⁾. Παρομοίως, προς διασφάλιση της καταλληλότητάς τους για όλα τα συναφή σεναρία που βαίνουν πέραν των «ακραίων, αλλά εύλογων» συνθηκών, τα σχέδια εξυγίανσης θα πρέπει στο πλαίσιο των σεναρίων πτώχευσης που σχετίζονται με αθέτηση υποχρέωσης να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης ενός ή περισσότερων εκκαθαριστικών μελών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου⁽²⁸⁾, αλλά και την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης τουλάχιστον τριών τέτοιων μελών έναντι των οποίων ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος εμφανίζει τα μεγαλύτερα ανοίγματα, δεδομένου ότι οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι υποχρεούνται ήδη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 να τηρούν επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους προς αντιμετώπιση πιθανής αθέτησης υποχρέωσης εκ μέρους τουλάχιστον δύο εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ανοίγματα.

⁽²⁴⁾ Βλέπε άρθρο 10 παράγραφος 4 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁵⁾ Βλέπε άρθρο 12 παράγραφοι 2 έως 5 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁶⁾ Αυτό θα σήμαινε ότι αν η πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του σώματος έχει εκφέρει αρνητική γνώμη επί του σχεδίου ανάκαμψης, οποιαδήποτε από τις ενδιαφερόμενες αρχές μπορεί να παραπέμψει το θέμα στην ΕΑΚΑΑ για διαμεσολάβηση.

⁽²⁷⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁸⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 3 στοιχείο α) περίπτωση ι) του προτεινόμενου κανονισμού.

Η ΕΚΤ επικροτεί την απαίτηση για απεξάρτηση του σχεδίου εξυγίανσης από οποιαδήποτε έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, επείγουσα στήριξη ρευστότητας ή στήριξη ρευστότητας από κεντρική τράπεζα παρεχόμενη υπό ασυνήθεις όρους εξασφάλισης, διάρκειας και επιτοκίου ⁽²⁹⁾. Παράλληλα, δεδομένου ότι είναι σημαντική η πρόληψη ενδεχόμενης ζημίας των φορολογούμενων σε περίπτωση εξυγίανσης, η ΕΚΤ συστήνει την προσθήκη στον προτεινόμενο κανονισμό απαίτησης έναντι της αρχής εξυγίανσης να βασίζεται σε συνετές παραδοχές όσον αφορά τόσο τους χρηματοοικονομικούς πόρους που μπορεί να απαιτούνται προς επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης όσο και τους πόρους που αυτή αναμένει ότι θα είναι διαθέσιμοι βάσει των κανόνων και των ρυθμίσεων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου κατά την έναρξη της εξυγίανσης.

Προς διασφάλιση μεγαλύτερης συνέπειας μεταξύ των βασικών πτυχών του σχεδίου εξυγίανσης ⁽³⁰⁾ και των διεθνών προτύπων η ΕΚΤ προτείνει την προσθήκη των ακόλουθων στοιχείων στο ελάχιστο περιεχόμενο των σχεδίων εξυγίανσης.

- Κατ' εκτίμηση χρονοδιάγραμμα αναπλήρωσης των χρηματοοικονομικών πόρων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου (ήτοι κεφάλαιο εκκαθάρισης και εποπτικό κεφάλαιο).
- Περιγραφή της γενικής προσέγγισης και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων που ακολουθεί η αρχή εξυγίανσης σε βασικούς τομείς της εξυγίανσης με σκοπό την προώθηση του εκ των προτέρων σχεδιασμού και της διαφάνειας έναντι των ενδιαφερόμενων σε σχέση με πιθανές δράσεις εξυγίανσης ⁽³¹⁾. Εν προκειμένω θα πρέπει να περιλαμβάνονται: α) η προσέγγιση που προτιμάται να ακολουθήσει η αρχή εξυγίανσης για την ενεργοποίηση της εξυγίανσης, περιλαμβανομένων των βασικών δεικτών που πρόκειται να επηρεάσουν την απόφασή της σχετικά με τη θέση του κεντρικού αντισυμβαλλομένου σε εξυγίανση βάσει διαφορετικών σεναρίων εξυγίανσης σχετιζόμενων τόσο με την αθέτηση όσο και με τη μη αθέτηση υποχρέωσης· και β) στο βαθμό που η αρχή εξυγίανσης θα πρέπει να αποκλίνει από τους κανόνες και τις διαδικασίες του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, η γενική προσέγγιση την οποία εκείνη αναμένεται να ακολουθήσει κατά τον υπολογισμό και την κατανομή της ζημίας, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής επιλογής και σειράς εφαρμογής των διαφόρων εργαλείων κατανομής ζημίας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η ίδια αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένας πιστωτής δεν θα περιέλθει σε δυσμενέστερη θέση από εκείνη στην οποία θα είχε περιέλθει σε περίπτωση αφερεγγυότητας και να εκτιμήσει τη ζημία βάσει του εναλλακτικού σεναρίου για τους σκοπούς αυτούς.
- Περιγραφή των ρυθμίσεων ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο του σώματος εξυγίανσης κατά την εξυγίανση ⁽³²⁾.

Η ΕΚΤ επικροτεί την πρόβλεψη της κατάρτισης ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για τις τεχνικές λεπτομέρειες των σχεδίων εξυγίανσης στον προτεινόμενο κανονισμό ⁽³³⁾. Πάντως, τονίζει ότι αυτά τα πρότυπα θα πρέπει να καταρτίζονται σε στενή συνεργασία τόσο με το ΕΣΚΤ, περιλαμβανομένης της ίδιας της ΕΚΤ σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων της όσον αφορά την προληπτική εποπτεία, όσο και με την ΕΑΤ. Η συμμετοχή του ΕΣΚΤ είναι ιδιαίτερος σημαντική, λαμβανομένου υπόψη του βασικού ρόλου που διαδραματίζουν οι κεντρικές τράπεζες έκδοσης στη διευκόλυνση της συνεχούς πρόσβασης σε κρίσιμες υπηρεσίες πληρωμών και διακανονισμού και στην παροχή ρευστότητας σύμφωνα με τα οικεία καθήκοντα.

2.4.2. Διαδικασία συντονισμού για τα σχέδια ανάκαμψης

Σύμφωνα με τις προτάσεις που διατυπώνει στο σημείο 2.3.3 όσον αφορά τη διαδικασία συντονισμού για τα σχέδια ανάκαμψης, η ΕΚΤ θεωρεί ότι η διαδικασία ψηφοφορίας που θα ακολουθεί το σώμα εξυγίανσης σε σχέση με τα σχέδια εξυγίανσης ⁽³⁴⁾ θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με εκείνη του άρθρου 17 παράγραφος 4 και του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

2.5. Δυνατότητα εξυγίανσης

2.5.1. Περιεχόμενο των εκτιμήσεων της δυνατότητας εξυγίανσης

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι τα τεχνικά ζητήματα που θα εξετάζει η αρχή εξυγίανσης κατά την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου θα πρέπει να προβλέπονται σε ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα και όχι σε παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού ⁽³⁵⁾. Τα εν λόγω πρότυπα θα πρέπει να καταρτίζονται σε στενή συνεργασία με το ΕΣΚΤ, περιλαμβανομένης της ΕΚΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της όσον αφορά την προληπτική εποπτεία, και την ΕΑΤ.

⁽²⁹⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 4 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁰⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 6 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³¹⁾ Βλέπε ενότητα 7.5 σημεία ι) και ν) του εγγράφου του ΣΧΣ με τίτλο «Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning».

⁽³²⁾ Όπ.π., ενότητα 7.5 σημείο xiii).

⁽³³⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 8 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁴⁾ Βλέπε άρθρο 15 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁵⁾ Βλέπε άρθρο 16 παράγραφος 4 του προτεινόμενου κανονισμού.

Η ΕΚΤ επικροτεί την εξουσία της αρχής εξυγίανσης να απαιτεί από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο να δεσμεύει πόρους προς ενίσχυση της ικανότητας απορρόφησης ζημιών, ανακεφαλαιοποίησης και αναπλήρωσης με προχρηματοδοτημένους πόρους όταν οι διαθέσιμοι για την εξυγίανση χρηματοδοτικοί πόροι κρίνονται ανεπαρκείς ⁽³⁶⁾. Προκειμένου η εν λόγω εξουσία να εφαρμόζεται αποτελεσματικά, τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης θα πρέπει να καθορίζουν ελάχιστα κριτήρια τα οποία οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατά την εκτίμηση της επάρκειας των χρηματοδοτικών πόρων για την εξυγίανση του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Το στοιχείο αυτό δεν καλύπτεται από την υφιστάμενη διατύπωση του προτεινόμενου κανονισμού ⁽³⁷⁾. Η αρχή εξυγίανσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία ⁽³⁸⁾:

- στην περίπτωση σεναρίων εξυγίανσης που σχετίζονται με αθέτηση υποχρέωσης: α) τα χαρακτηριστικά κινδύνου, την πολυπλοκότητα και τις ασάφειες στον καθορισμό των τιμών των εκκαθαριζόμενων προϊόντων, καθώς και τυχόν περιθώριο λάθους στον υπολογισμό του αρχικού περιθωρίου ασφαλείας και του περιθωρίου διαφορών αποτίμησης· β) το μέγεθος, τη δομή και τη ρευστότητα της υποκείμενης αγοράς σε ακραίες συνθήκες· γ) τον αριθμό των περιστατικών αθέτησης υποχρέωσης των εκκαθαριστικών μελών που πρόκειται να καλυφθούν από διαθέσιμους προχρηματοδοτημένους και δεσμευμένους πόρους υπό «ακραίες, αλλά εύλογες» συνθήκες· δ) τη διαθεσιμότητα και τον πιθανό αντίκτυπο εργαλείων, όπως η μερική ακύρωση και οι περικοπές περιθωρίων διαφορών αποτίμησης, στους θιγόμενους συμμετέχοντες στην εκκαθάριση· και ε) την αξιοπιστία μη χρηματοδοτούμενων ρυθμίσεων για την εκπλήρωση των δυναμικών αναγκών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου· και
- επιπροσθέτως και για όλα τα είδη ζημίας, τη δυνατότητα υποκατάστασης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου στις αγορές στις οποίες παρέχει υπηρεσίες, καθώς και την αξιοπιστία τυχόν πρόσθετων ρυθμίσεων, όπως συμφωνίες ασφάλισης ή εγγυήσεις της μητρικής επιχείρησης, οι οποίες μπορεί να είναι διαθέσιμες για την αντιμετώπιση ακάλυπτων πιστωτικών ζημιών.

Επίσης, επειδή τυχόν απαίτηση αρχής εξυγίανσης έναντι κεντρικού αντισυμβαλλομένου για έκδοση υποχρεώσεων επιλέξιμων για σκοπούς διάσωσης με ίδια μέσα, ως εργαλείο απορρόφησης ζημιών, κατά το άρθρο 17 παράγραφος 7 στοιχείο ιβ) του κανονισμού, μπορεί να είναι δύσκολο να εναρμονιστεί με τον ρόλο και το επιχειρηματικό μοντέλο του αντισυμβαλλομένου ως διαχειριστή κινδύνων, θα πρέπει να διενεργείται εμπεριστατωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων πριν από τη χρήση της εν λόγω εξουσίας.

Τέλος, κατά την κατάρτιση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων η ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη επικείμενες αξιολογήσεις ή εκθέσεις του ΣΧΣ σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς πόρους της εξυγίανσης ⁽³⁹⁾.

2.5.2. Διαδικασία συντονισμού για τις εκτιμήσεις δυνατότητας εξυγίανσης

Σύμφωνα με τις προτάσεις που διατυπώνει στα σημεία 2.3.3 και 2.4.2 όσον αφορά τη διαδικασία συντονισμού για τα σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης, η ΕΚΤ θεωρεί ότι η διαδικασία ψηφοφορίας που θα ακολουθεί το σώμα εξυγίανσης σε σχέση με την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης ⁽⁴⁰⁾ θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με εκείνη του άρθρου 17 παράγραφος 4 και του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

2.6. Εξυγίανση

2.6.1. Στόχοι της εξυγίανσης

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να διευρυνθεί ο στόχος της εξυγίανσης που αφορά την προστασία των δημόσιων πόρων διά της ελαχιστοποίησης της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη ⁽⁴¹⁾, προκειμένου να περιληφθεί ρητή αναφορά στην ελαχιστοποίηση του ενδεχόμενου κινδύνου ζημίωσης των φορολογούμενων, δεδομένου ότι προσωρινές ρυθμίσεις δημόσιας χρηματοδότησης θα μπορούσαν να σχεδιαστούν με διαφορετικούς τρόπους όσον αφορά τις διασφαλίσεις που παρέχουν για τη μείωση ενδεχόμενων κινδύνων για τους φορολογούμενους.

⁽³⁶⁾ Βλέπε άρθρο 17 παράγραφος 7 στοιχείο ιβ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁷⁾ Βλέπε τμήμα Γ του παραρτήματος του προτεινόμενου κανονισμού σχετικά με τα ζητήματα που πρέπει να εξετάζει η αρχή εξυγίανσης κατά την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

⁽³⁸⁾ Βλέπε ενότητα 6 της αναφερόμενης στην υποσημείωση 2 έκθεσης του ΣΧΣ.

⁽³⁹⁾ Το ΣΧΣ θα συνεχίσει τις εργασίες του όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς πόρους για την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και, βασιζόμενο σε περαιτέρω ανάλυση και την αποκτώμενη εμπειρία στον σχεδιασμό της εξυγίανσης, θα αποφανθεί έως το τέλος του 2018 εάν υπάρχει ανάγκη έκδοσης πρόσθετων κατευθυντήριων γραμμών. Βλέπε εισαγωγή της αναφερόμενης στην υποσημείωση 2 έκθεσης του ΣΧΣ.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε άρθρο 18 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του προτεινόμενου κανονισμού.

2.6.2. Προϋποθέσεις της εξυγίανσης

Επειδή είναι πολύ δύσκολο να καθοριστεί εκ των προτέρων το όριο μεταξύ ανάκαμψης και εξυγίανσης και η καταλληλότητα του χρόνου έναρξης της εξυγίανσης αποτελεί βασικό στοιχείο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς της και την αποτροπή αδικαιολόγητης απώλειας οικονομικής αξίας, η στενή συνεργασία των αρμόδιων αρχών και των αρχών εξυγίανσης στην πορεία προς την εξυγίανση έχει καθοριστική σημασία. Για τους λόγους αυτούς η ΕΚΤ θεωρεί ότι η αρμόδια αρχή δεν θα πρέπει απλώς να απαντά σε αιτήματα της αρχής εξυγίανσης για παροχή πληροφοριών αλλά να της παρέχει χωρίς καθυστέρηση και με δική της πρωτοβουλία κάθε πληροφορία από την οποία μπορεί να συναχθεί ότι ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει ⁽⁴²⁾

Επιπλέον, δεδομένου του στόχου που αφορά τη διατήρηση της συστημικής σταθερότητας, στην ανάκαμψη και εξυγίανση ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου αποκτά προτεραιότητα μεταξύ άλλων η αποσόβηση απρόβλεπτων και σημαντικών ζημιών για τα εκκαθαριστικά του μέλη. Η ανάκαμψη και εξυγίανση ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου δεν θα είναι αποτελεσματική αν βασίζεται κατά κύριο λόγο στην προσδοκία ότι τα εκκαθαριστικά μέλη θα είναι σε θέση να επωμισθούν σημαντικές υποχρεώσεις πληρωμής. Πιθανή αδυναμία άλλων εκκαθαριστικών μελών να διαχειριστούν περιπτώσεις ξαφνικής έκθεσης σε κίνδυνο θα μπορούσε επίσης να επιδεινώσει τις υφιστάμενες πιέσεις εντός του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ιδίως λόγω της διασύνδεσης των κεντρικών αντισυμβαλλομένων. Επομένως, η χρησιμοποίηση εργαλείων κατανομής των ζημιών που συνδέονται με πολύ σημαντικά, απρόβλεπτα έξοδα για τα εκκαθαριστικά μέλη θα πρέπει να ασκείται κατά προτίμηση από την αρχή εξυγίανσης και όχι από τον ίδιο τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο κατά την ανάκαμψη. Η αρχή εξυγίανσης είναι πιθανό να βρίσκεται σε καλύτερη θέση από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο για να σταθμίσει τις επιπτώσεις μιας συγκεκριμένης επιλογής δράσης για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ενόψει των παραπάνω η ΕΚΤ συνιστά να διευκρινισθεί στον προτεινόμενο κανονισμό ότι η αρχή εξυγίανσης εξουσιοδοτείται να λαμβάνει μέτρα εξυγίανσης σε περιπτώσεις που ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος: α) αδυνατεί ή ενδέχεται να αδυνατεί να επιστρέψει σε ισοσκελισμένο ισολογισμό και να καταλείψει ακάλυπτες ζημίες· ή β) θα είναι σε θέση να επιστρέψει σε ισοσκελισμένο ισολογισμό και να καταλείψει ακάλυπτες ζημίες με δράσεις εξυγίανσης που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές και απρόβλεπτες ζημίες για τα εκκαθαριστικά μέλη του κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

2.6.3. Εργαλεία εξυγίανσης

Προς αποσόβηση του ηθικού κινδύνου και ελαχιστοποίηση του ενδεχόμενου ζημίας των φορολογούμενων, η χρήση δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης ⁽⁴³⁾ δεν θα πρέπει να υπόκειται μόνο σε έγκριση βάσει του ενωσιακού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις ⁽⁴⁴⁾, αλλά και να εξαρτάται από αξιόπιστους μηχανισμούς έγκαιρης και ολοκληρωμένης ανάκτησης τυχόν διατεθέντων πόρων.

Όσον αφορά τα εργαλεία κατανομής θέσης η ΕΚΤ θεωρεί ότι η επιλογή της μερικής ακύρωσης θα πρέπει καταρχήν να προηγείται της ολικής ακύρωσης, δεδομένου ότι ο βασικός στόχος της εξυγίανσης έγκειται στη διατήρηση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Για τον λόγο αυτό προτείνει την εφαρμογή της ολικής ακύρωσης μόνο στις περιπτώσεις που η αρχή εξυγίανσης θεωρεί ότι καμία άλλη επιλογή δεν θα ήταν αποτελεσματικότερη για τους σκοπούς της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

2.6.4. Χρηματοδότηση της εξυγίανσης

Λαμβανομένου υπόψη του βασικού στόχου του προτεινόμενου κανονισμού, ήτοι της αποτροπής ενδεχομένης ζημίας των φορολογούμενων κατά την εξυγίανση κεντρικού αντισυμβαλλομένου, η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι διατάξεις που αφορούν τα εργαλεία κρατικής σταθεροποίησης δεν διευκρινίζουν επαρκώς τις απαραίτητες εγγυήσεις. Σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές του ΣΧΣ ⁽⁴⁵⁾, ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει κατ' ελάχιστον να προβλέπει μεταξύ των προϋποθέσεων εφαρμογής των ως άνω εργαλείων ως έσχατου μέσου την απαίτηση έναντι των αρχών εξυγίανσης: α) να καθορίζουν σαφές χρονοδιάγραμμα ανάκτησης τυχόν διατεθέντων πόρων· και β) να διασφαλίζουν την ύπαρξη αποτελεσματικών και αξιόπιστων ρυθμίσεων για την ανάκτηση των εν λόγω πόρων. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ θεωρεί επίσης ότι θα πρέπει να διευρυνθεί η ανάκτηση των εξόδων που συνεπάγεται η χρήση εργαλείων κρατικής σταθεροποίησης ⁽⁴⁶⁾. Η ίδια στηρίζει την υφιστάμενη πρόταση ανάκτησης των εξόδων καταρχάς από τον υπό εξυγίανση

⁽⁴²⁾ Βλέπε άρθρο 22 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁴³⁾ Βλέπε άρθρο 27 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁴⁴⁾ Αυτό νοείται, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 53) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190), ως το «πλαίσιο που έχει καθοριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ και με τους κανονισμούς και όλες τις πράξεις της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων γραμμών, κοινοποιήσεων και ανακοινώσεων, που έχουν διατυπωθεί ή εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 4 ή του άρθρου 109 της ΣΛΕΕ».

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε ενότητα 6 του εγγράφου του ΣΧΣ με τίτλο «Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning».

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε άρθρο 27 παράγραφος 9 του προτεινόμενου κανονισμού.

κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, από τον αγοραστή ή από τα έσοδα που προκύπτουν από την περάτωση της λειτουργίας της μεταβατικής οντότητας. Ωστόσο, οι πηγές αυτές μπορεί να μην επαρκούν για την κάλυψη όλων των εξόδων. Συνεπώς, θα πρέπει να απαιτείται από τις αρχές εξυγίανσης να επιδιώκουν και την εκ των υστέρων ανάκτηση δημόσιων πόρων από εκκαθαριστικά μέλη σύμφωνα με τους κανόνες και τις ρυθμίσεις του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, μειώνοντας ταυτόχρονα τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

2.7. Αρχή της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών σε σχέση με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας

Η αρχή της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών στο πλαίσιο των διαδικασιών αφερεγγυότητας αποτελεί σημαντική εγγύηση με την οποία διασφαλίζεται ότι κατά την εξυγίανση συμμετέχοντες του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, μέτοχοι και άλλοι πιστωτές δεν αντιμετωπίζονται λιγότερο ευνοϊκά σε σχέση με το υποθετικό εναλλακτικό σενάριο της θέσης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου σε εκκαθάριση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του δικαίου αφερεγγυότητας, χωρίς επέμβαση της αρχής εξυγίανσης. Παράλληλα, κατά την εφαρμογή της παραπάνω αρχής η μέθοδος αποτίμησης είναι σημαντικό να αποτυπώνει ορθά την εύλογη αξία της αδιάλειπτης λειτουργίας που διατηρείται με την εξυγίανση του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, έτσι ώστε να αποφεύγονται υπερβολικές απαιτήσεις αποζημίωσης των οικείων ενδιαφερομένων. Η ανάγκη για μια δίκαιη και ισορροπημένη προσέγγιση εν προκειμένω απορρέει από τους σχετικούς κινδύνους για τον δημόσιο τομέα, με το οικονομικό βάρος να μετακυλιεται τελικά στους φορολογούμενους. Η δέουσα αναγνώριση της εύλογης αξίας της αδιάλειπτης λειτουργίας που διατηρείται με την εξυγίανση του κεντρικού αντισυμβαλλομένου αποτελεί σημαντική παράμετρο του πλαισίου εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων, η εφαρμογή της οποίας θα προβλεπόταν μόνο σε περίπτωση εκδήλωσης εξαιρετικά σοβαρών γεγονότων στις αγορές στην οποία η διακοπή των κρίσιμων λειτουργιών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου θα συνδεόταν πιθανότατα με ευρείας κλίμακας απώλεια της οικονομικής αξίας και πολύ περιορισμένες ευκαιρίες για εναλλακτικές λύσεις διμερούς εκκαθάρισης.

Με βάση τα παραπάνω η ΕΚΤ θεωρεί ότι η εύλογη αποτίμηση του κεντρικού αντισυμβαλλομένου για τους σκοπούς εφαρμογής της αρχής της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών σε σχέση με τις διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα πρέπει μόνο να διενεργείται σε σχέση με τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού που αποτυπώνονται στον ισολογισμό του κεντρικού αντισυμβαλλομένου κατά την ενεργοποίηση της εξυγίανσης, αλλά να βασίζεται σε μία πιο ολοκληρωμένη και ρεαλιστική εκτίμηση της αξίας του εν λόγω αντισυμβαλλομένου σε περίπτωση εκκαθάρισής του, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις ζημιές, το κόστος αντικατάστασης και την απώλεια αξίας στην οποία θα οδηγούσε η παύση των υπηρεσιών ή η εκκαθάρισή του.

2.8. Τεχνικές παρατηρήσεις και προτάσεις διατύπωσης

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση του προτεινόμενου κανονισμού, συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιλαμβάνονται σε τεχνικό κείμενο εργασίας συνοδευόμενες από την αντίστοιχη αιτιολογία. Το τεχνικό κείμενο εργασίας διατίθεται στην αγγλική γλώσσα στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 20 Σεπτεμβρίου 2017.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI